

PROTIV AKA-FANOVA: O TEKSTU DŽEJSONA MITELA O LJUDIMA SA MENHETNA

(...) Posao jednog kritičara, delom, jeste da objasni i opravda svoj ukus i da vrši ulogu stjuarda u službi tih ukusa u ime grupe čitalaca. Ljudi okolišaju oko kritičara koje poštujemo i, štaviše, s kojima se slažemo, zato što počnemo da verujemo njihovom ukusu. Postoje argumenti za i protiv takve tendencije, a najočiglednija njena mana je u tome što možemo da izbegnemo proširivanje vlastitih pogleda tako što ćemo se okružiti isključivo idejama istomišljenika. Ali u slučaju akademskog kritičara, mislim da je ulog veći. Čovek može nešto da voli ili da ne voli, ali mi iz akademskog okruženja, naročito oni koji se bavimo popularnim medijima, imamo posebnu dužnost da objasnimo nešto novo u vezi s delima o kojima diskutujemo. Svetu zaista nije potrebno više obožavatelja. Potrebni su mu skeptici, a uloga akademskog istraživača je suštinski uloga puna skepticizma.

(...) Akademski istraživači medija trebalo bi da se odupru poziciji *aka-fana*, čak i ako je prihvataju. Činjenica da je nešto priyatno i ugodno ili dobro (ili loše) ne mora da se odbacuje, naravno, ali bi trebalo da izaziva smetnju, nelagodu. Kao akademski istraživači medija, trebalo bi da gajimo sumnju u sebe u pogledu kvaliteta i svrshodnosti dela koje proučavamo. Trebalo bi da ističemo tu neodlučnost često i javno, kako bismo ispleli kompleksniju mrežu oko medija – ne samo da hvalimo ili kudimo određena dela. U tom smislu, ne slažem se sa Džejsonom kad kaže da se „mi humanističari obično ne određujemo kao obožavatelji predmeta svog istraživanja“. Mislim da je to jednostavno sasvim pogrešno, ne samo za pručavaoce popularne kulture. Najčešće, humanističari se generalno upuštaju u ono što rade upravo zato što su do ušiju zaljubljeni u to, bilo da je „to“ televizija, video-igre, Šekspir, Martin Hajdeger, srednjovekovna *chanson de geste*, grčka lirska pesma ili štagod drugo. Specijalne humanističke konferencije su tek okupljanja obožavatelja s više čudno obučenih učenika. Humanističari su krupnooki romantičari, čak i kad su čangrizava gundala.

Prihvatanje pozicije *aka-fana* je loša ideja. Ne zato što je nemoralno ili primitivno, već zato što je to preveliko iskušenje. Mi koji živimo zavidnim životom tako što zagovaramo značaj medija moramo, takođe, da budemo nezadovoljni njima. Trebalo bi da preispitujuemo ne samo sebe, svoje kolege i studente, već i javnost i kreatore našeg izabranog medija. Ne bi trebalo da budemo zadovoljni. To je cena prilike da se živi od proučavanja televizije, video-igara ili čak Šekspira.

Izvornik: 29. 7. 2010, http://bogost.com/blog/against_aca-fandom/

(*S engleskog preveo Igor Cvijanović*)